

Dosarul nr. 3ra-442/22
2-19163438-01-3ra-16042022

Prima instanță: Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni (jud. D. Corlăteanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu
Aliona Miron
Ala Cobăneanu

examinând recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ

împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni

constată:

La 15 octombrie 2019, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 11 iulie 2019, Consiliul raional Ialoveni a adoptat decizia nr. 03/15 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali.

A menționat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în conformitate cu art. 64 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, a efectuat controlul sub aspectul legal al deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali și a constatat că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare, și anume, în partea prin care au fost alocate câte 6 446,40 de lei pentru fiecare ales local de rang raional, conform listei anexate.

Drept urmare, în conformitate cu art. 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, prin notificarea nr. 1304/OT4-707 din 8 august 2019, Oficiul

teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului raional Ialoveni abrogarea parțială a deciziei menționate, ca fiind emisă contrar legislației.

Or, art. 17 alin. (2) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcție de demnitate publică, prevede că indemnizația specificată la alin. (1) nu se acordă în cazul în care demnitarul a activat în funcția respectivă mai puțin de 2 ani, în cazul revocării sau eliberării din funcție a demnitarului pentru motive imputabile acestuia, indicate în actul administrativ de revocare sau de eliberare din funcție.

Totodată, art. 25 din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local prevede că la expirarea mandatului, alesului local care a activat cel puțin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent. După expirarea mandatului (mandatul consilierului este de 4 ani), alesul local care a activat cel puțin doi ani în această calitate beneficiază de o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.

Așadar, studiind actele care au stat la baza adoptării deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15, prezentate Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și în baza argumentării cadrului legal sus specificat, a concluzionat că alocarea sumelor de bani menționate pentru persoanele indicate în pct. 9, pct. 18 și pct. 32, sunt achitate în lipsa prevederilor legislației în vigoare.

A precizat că, deși pct. 9 din decizie este menționat că Lilian Carmanu, care a activat în funcția de președinte al raionului începând cu data de 30 martie 2018 (decizia consiliului raional nr. 02/01) până la data de 20 martie 2019 (decizia Consiliului raional nr. 01/01), iar prin decizia nr. 01/24 din 20 martie 2019, a fost ales în funcția de vicepreședinte al raionului Ialoveni, reieșind din normele legale menționate, persoana în cauză nu poate beneficia de garanția prevăzută de lege, deoarece nu întrunește condițiile pentru acordarea acesteia, fiind necesar de a activa în funcția respectivă cel puțin 2 ani.

Cu referire la mențiunea în pct. 18 din decizie precum că Anatolie Dimitriu, care a activat în funcția de președinte al raionului Ialoveni și a fost încetat mandatul în baza cererii de demisie în baza deciziei nr. 01/12 din 16 februarie 2018, fiind indicat în decizia respectivă și acordarea tuturor garanțiilor prevăzute de lege, inclusiv a indemnizației unice, a evidențiat reclamantul că, în acest context, acordarea repetată a acestei plăți este ilegală.

Mai mult, nici persoana indicată în pct. 32 din decizie, Sergiu Postica, care a fost consilier raional și căruia în baza cererii de demisie i-a fost ridicat mandatul de către Comisia Electorală Centrală, fapt confirmat prin hotărârea nr. 1075 din 15 august 2017, nu poate beneficia de plata indemnizației unice prevăzute de Legea privind statutul alesului local, deoarece aceasta se acordă la expirarea mandatului alesului local, adică după 4 ani de activitate.

De asemenea, a afirmat că la aprobarea deciziei contestate la caz, Consiliul raional Ialoveni nu a ținut cont de prevederile art. 334 Cod civil, care prevede că actul juridic care contravine normelor imperative este nul, iar încălcarea acestor norme duce la nulitatea actului.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. 203 lit. c), 204, 206 alin. (1) lit. a), 210, 211 Cod administrativ, art. 68 din Legea nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

A solicitat admiterea acțiunii, anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 9, pct. 18 și pct. 32 din anexa la decizia menționată.

Prin încheierea din 29 noiembrie 2019 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, au fost atrași în proces în calitate de terți Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Sergiu Postica.

Prin hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, ca fiind neîntemeiată.

La 19 aprilie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din 23 martie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni.

La 23 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

La 21 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, nefiind dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite.

La fel, instanța de apel la adoptarea deciziei contestate nu a făcut trimitere la cadrul legal existent.

Astfel, a specificat că instanța de apel nu a luat în considerație faptul că în pct. 9 din decizie este menționat că Lilian Carmanu, care a activat în funcția de președinte al raionului începând cu data de 30 martie 2018 (decizia consiliului raional nr. 02/01) până la data de 20 martie 2019 (decizia consiliului raional nr. 01/01), (11 luni și 20 zile în funcție), iar prin decizia nr. 01/24 din 20 martie 2019, a fost ales în funcția de vicepreședinte al raionului Ialoveni, al cărui mandat a expirat la data de 25 noiembrie 2019 (decizia consiliului raional nr. 7/11), (8 luni și 5 zile în funcție).

Deci, perioada însumată de activare a lui Lilian Carmanu în funcție cu statut de ales local în cadrul Consiliului raional Ialoveni este de 1 an 7 luni și 25 zile.

Respectiv, persoana în cauză nu poate beneficia de garanția prevăzută de lege, deoarece nu întrunește condițiile pentru acordarea acesteia, și anume, de a activa în funcția respectivă cel puțin 2 ani.

A mai notat că instanța a reținut faptul că la 25 iunie 2015, prin hotărârea Judecătoriei Ialoveni, lui Lilian Caramanu i-a fost validat mandatul de primar al

comunei Mileștii Mici r-nul Ialoveni, funcție ce a fost deținută până la 21 aprilie 2018, când acesta a depus cerere de demisie.

Însă, acest argument a fost eronat interpretat atât de către instanța de fond, cât și de intimat, deoarece art. 25 alin. (3) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, stipulează necondiționat că decizia privind plata indemnizației unice se adoptă de consiliul respectiv. Achitarea indemnizației unice se face din bugetul unității administrativ-teritoriale respective.

Din aceste considerente, la achitarea indemnizației unice nu poate fi luată în calcul perioada de activitate într-o funcție cu statut de ales local (la caz, funcția de primar al com. Mileștii Mici) într-o altă unitate administrativ-teritorială decât cea din bugetul căreia se face achitarea indemnizației respective. Or, această acțiune duce la pierderi nejustificate din bugetul raional.

La fel, a menționat că în pct. 18 din decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali, este menționat că Anatolie Dimitriu, care a activat în funcția de președinte al raionului Ialoveni și a fost încetat mandatul în baza cererii de demisie în baza deciziei nr. 01/12 din 16 februarie 2018, fiind indicat în decizia respectivă și acordarea tuturor garanțiilor prevăzute de lege, inclusiv a indemnizației unice.

Astfel, acordarea repetată a acestei plăți este ilegală.

La acest caz, a reiterat că art. 17 alin. (1) din Legea nr. 199/2010, stipulează că la expirarea mandatului, în caz de demisie, revocare sau eliberare din funcție, persoana cu funcție de demnitate publică beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii de bază, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestei persoane nu prevede un alt quantum al indemnizației.

Respectiv, doar în unul din aceste cazuri se achită indemnizația unică, dar nu în cazul demisiei și repetat în cazul încetării mandatului.

Totodată, a accentuat că legea specială se aplică doar la stabilirea cuantumului indemnizației, nu și la situațiile în care aceasta se acordă - art. 17 alin. (2) din Legea nr. 199/2010.

De asemenea, a evidențiat că în pct. 32 din decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali, este menționat că Sergiu Postica, care a fost consilier raional și căruia în baza cererii de demisie i-a fost ridicat mandatul de către Comisia Electorală Centrală, fapt confirmat prin hotărârea nr. 1075 din 15 august 2017.

A subliniat că persoana în cauză nu poate beneficia de plata indemnizației unice prevăzute de Legea privind statutul alesului local, deoarece aceasta se acordă la expirarea mandatului alesului local, adică după 4 ani de activitate.

A considerat că actul administrativ este ilegal în latura ce privește pct. 9, 18 și 32, deoarece a fost adoptat cu încălcarea prevederilor legale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la

notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 februarie 2022, în ședință publică.

Din materialele dosarului rezultă că la 23 februarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 212, 217).

Tot actele cauzei atestă că decizia motivată din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului, prin intermediul oficiului poștal, la 5 aprilie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f. d. 221 verso).

Se mai constată că la 21 aprilie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 226-227, 231).

Astfel, recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva deciziei din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 21 aprilie 2022, în adresa Consiliului raional Ialoveni, Lilian Caraman, Anatolie Dimitriu și Sergiu Postica a fost expediată copia recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 232).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, Consiliul raional Ialoveni, Lilian Caraman, Anatolie Dimitriu și Sergiu Postica nu și-au valorificat acest drept procedural și nu au depus referințe.

Conform art. 247 Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează și soluționează recursul fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, Curtea Supremă de Justiție poate decide citarea participanților la proces.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție nu a considerat oportun de a cita participanții la proces pentru a se pronunța cu privire la problemele invocate în recurs, deoarece criticele recurentului, au fost expuse cu suficientă claritate.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea în partea dată a unei noi decizii, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una din următoarele decizii: casează parțial decizia instanței de apel și emite o altă decizie în partea casată.

Totodată, conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 194 alin. (2) Cod administrativ, în procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.

La rândul său, aplicabile litigiului sunt și prevederile art. 244 alin. (2) în coroborare cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, conform cărora pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva. Pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La acest capitol, Colegiul reține și prevederile art. 219 alin. (1)-(3) Cod administrativ, potrivit cărora instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În conformitate cu articolul 206 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);

La caz, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 7 Cod administrativ, autoritatea publică se consideră orice structură organizatorică sau organ insituită/instituit prin lege sau printr-un alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării unui interes public.

Potrivit art. 189 alin. (3) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, precum și în scopul revendicării drepturilor ce reies dintr-un contract administrativ, acțiunea în contencios administrativ poate fi înaintată și de autoritatea publică.

În conformitate cu prevederile art. 61 alin. (1) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, activitatea autorităților administrației publice locale de nivelurile întâi și al doilea, precum și a celor din cadrul unității teritoriale autonome cu statut juridic special este supusă controlului administrativ în temeiul Constituției, al prezentei legi și al altor acte legislative.

Prin prisma art. 64 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006, controlului obligatoriu sânt supuse următoarele acte ale autorităților administrației publice locale: deciziile consiliilor locale de nivelurile întâi și al doilea.

Conform art. 63 alin. (1) din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006, de organizarea controlului administrativ al activității autorităților administrației publice locale este responsabilă Cancelaria de Stat, acesta fiind exercitat nemijlocit de Cancelaria de Stat sau de oficiile sale teritoriale, conduse de reprezentanții Guvernului în teritoriu.

Prin urmare, instanța de recurs constată că Oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat sunt subiecți de sesizare a instanței de judecată în procedura contenciosului administrativ în privința aspectului legalității deciziilor.

După cum rezultă din actele cauzei, prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în conformitate cu prevederile art. 25 din Legea privind statutul

alesului local nr. 768-XVI din 2 februarie 2002, având drept temei informația oficială difuzată de Biroul Național de Statistică privind salariul mediu lunar pe economia națională în anul 2018, s-a decis aprobarea alocării sumei de 264,3 mii lei, în scopul acordării indemnizațiilor unice, egale cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul 2018 (6 446, 40 de lei), aleșilor locali de rang raional, conform listei anexate.

Astfel, din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, la pct. 9, 18 și 32, Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Sergiu Postica au fost incluși ca beneficiari de indemnizație unică în mărime de 6446,40 de lei, pentru fiecare (f. d. 6).

În urma efectuării controlului legalității deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, la data de 8 august 2019, în temeiul art. 68 din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28 decembrie 2006, a expediat în adresa Consiliului orașului Ialoveni notificarea nr. 1304/OT4-707 prin care a solicitat abrogarea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali” în partea pct. 9, pct. 18 și pct. 32 din anexa la decizie, care însă a rămas fără răspuns (f. d. 8-9).

Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat înaintând acțiunea în judecată împotriva Consiliului raional Ialoveni, persoane terțe Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Sergiu Postica, a solicitat anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 9, pct. 18 și pct. 32, din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii pe care a respins-o.

Judecând apelul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, instanța de apel a respins apelul și a menținut hotărârea primei instanțe.

Întru argumentarea soluțiilor adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit că Lilian Carmanu a deținut statutul de ales local o perioadă de 3 ani și 6 luni (primar al comunei Mileștii Mici – 25 iunie 2015 - 30 martie 2018; Președinte al raionului Ialoveni – 30 martie 2018 - 20 martie 2019 și vicepreședinte al raionului Ialoveni – 20 martie 2019 - 25 noiembrie 2019), Anatolie Dimitriu a deținut statutul de ales local o perioadă de 2 ani și 8 luni (consilier în Consiliul raional Ialoveni – 26 iunie 2015 - 9 iulie 2015 și Președinte al raionului Ialoveni – 9 iulie 2015 - 1 martie 2018), Serghei Postica a deținut statutul de ales local o perioadă de 2 ani, 1 lună și 18 zile (consilier ales în Consiliul raional Ialoveni – 26 iunie 2015 - 15 august 2017).

Au conchis instanțele de judecată ierarhic inferioare că Consiliul raional Ialoveni întemeiat a emis decizia nr. 03/15 din 11 iulie 2019 cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali, cu includerea lui Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Serghei Postica în lista beneficiarilor de indemnizație unică.

Or, Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Serghei Postica au deținut statutul de aleși locali, prin prisma art. 2 alin. (1) din Legea privind statutul alesului local și au activat cel puțin doi ani în această calitate, astfel, întrunind condițiile legii

menționate, prin care să beneficieze de o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.

Prima instanță și instanța de apel au conchis că Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Serghei Postică sunt aleșii locali de rang raional, motiv din care Consiliul raional Ialoveni, întemeiat în conformitate cu art. 25 din Legea privind statutul alesului local, precum și informația oficială difuzată de Biroul Național de Statistică privind salariul mediu lunar pe economia națională în anul 2018, a emis decizia nr. 03/15 din 11 iulie 2019 privind acordarea indemnizațiilor unice aleșilor locali de rang raional, Lilian Carmanu, Anatolie Dimitriu și Serghei Postica.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârilor instanțelor de judecată ierarhic inferioare, în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare, au interpretat eronat normele de drept material și au dat o apreciere greșită materialului probator anexat la dosar, fapt ce a dus la adoptarea soluției greșite de respingere a cerinței Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 9 și pct. 18 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, potrivit căroră în sensul prezentei legi, *noțiunea de ales local vizează consilierii consiliilor satești (comunale), orășenești (municipale), raionale și consiliului municipal Chișinău, deputații în Adunarea Populară a Găgăuziei, primarii și viceprimarii, președinții și vicepreședinții raioanelor.*

Totodată, art. 25 alin. (1) și (3) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, reglementează că la expirarea mandatului, alesului local *care a activat cel puțin doi ani în această calitate i se acordă o indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent.*

Decizia privind plata indemnizației unice se adoptă de consiliul respectiv. Achitarea indemnizației unice se face din bugetul unității administrativ-teritoriale respective.

Raportând la caz, dispozițiile legale enunțate, instanța de recurs reține că, prin hotărârea din 25 iunie 2015 a Judecătorei Ialoveni, lui Lilian Carmanu i-a fost validat mandatul de Primar al comunei Mileștii Mici r-nul Ialoveni și validat mandatul de consilier ales în consiliul com. Mileștii Mici raionul Ialoveni. (f. d. 90-94).

Ulterior, prin decizia Consiliului com. Mileștii Mici r-nul Ialoveni nr. 2/1.01 din 21 aprilie 2018 „Cu privire la demisia din funcție a Primarului comunei Caramanu Lilian”, s-a luat act de cererea lui Lilian Carmanu de demisie din funcția de Primar al com. Mileștii Mici raionul Ialoveni din 21 aprilie 2018 și a fost adusă la cunoștință tuturor organelor și serviciilor publice, demisia Primarului com. Mileștii Mici conform prevederilor locale. (f. d. 95).

Este cert și faptul că la data de 30 martie 2018, prin decizia Consiliului r-nul Ialoveni nr. 02/01, Lilian Carmanu a fost ales în funcția de președinte al raionului Ialoveni (f. d. 96).

Iar prin decizia Consiliului r. Ialoveni nr. 01/01 din 20 martie 2019, Lilian Carmanu a fost eliberat din funcția de președinte al raionului Ialoveni, în baza cererii de demisie (f. d. 97).

Tot, materialul probator atestă că prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 01/24 din 20 martie 2019, Lilian Carmanu a fost ales în funcția de vicepreședinte al raionului Ialoveni (f. d. 98).

Și ulterior, prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 7/11 din 25 noiembrie 2019 „Cu privire la încetarea mandatului de vicepreședinte al raionului Ialoveni”, s-a luat act de încetarea mandatului de vicepreședinte al raionului Ialoveni a lui Lilian Carmanu în legătură cu expirarea termenului, iar contabilul-șef din cadrul Aparatului președintelui raionului va efectua calculele necesare pentru achitarea drepturilor salariale ale persoanei nominalizate (f. d. 99).

Corelând aceste particularități la circumstanțele speței, instanța de recurs constată că Lilian Carmanu a deținut funcția de Primar al comunei Mileștii Mici în perioada 25 iunie 2015-30 martie 2018, iar în perioada 30 martie 2018-20 martie 2019 a deținut funcția de Președinte al raionului Ialoveni și din 20 martie 2019 până la 25 noiembrie 2019 Lilian Carmanu a exercitat funcția de vicepreședinte al raionului Ialoveni.

În acest aspect, instanța de recurs atestă că deși instanțele de judecată au stabilit că Lilian Carmanu, prin prisma art. 2 din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, a deținut statutul de ales local o perioadă de 3 ani și 6 luni, întrunind condițiile de a beneficia de o indemnizație unică egală cu salariu mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent, instanța de recurs remarcă că prin decizia nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, indemnizația unică, egală cu salariu mediu lunar pe economia națională pentru anul 2018 *a fost utilizată din Soldul disponibil al bugetului raional pentru anul 2019.*

În această ordine de idei, instanța de recurs relevă prevederile art. 43 alin. (1) lit. b) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, care reglementează că pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea stabilite la art. 4 alin. (2) din Legea privind descentralizarea administrativă, consiliul raional realizează în teritoriul administrat următoarele competențe de bază și anume: *aprobă decizia bugetară anuală, precum și deciziile privind modificarea bugetului raional.*

Ca urmare, având în vedere faptul că Lilian Carmanu a activat în funcția cu statut de ales local de rang raional, în cadrul Consiliului raional Ialoveni, un termen de 1 an, 7 luni și 25 de zile, ce cuprinde perioada exercitării funcției de Președinte al raionului Ialoveni - 30 martie 2018-20 martie 2019 și a funcției de vicepreședinte al raionului Ialoveni 20 martie 2019 - 25 noiembrie 2019, adică mai puțin de doi ani după cum prevede art. 25 alin. (1) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, instanța de recurs constată că acesta nu întrunește condițiile pentru acordarea indemnizației unice din cadrul *bugetului raional pentru anul 2019.*

La acest segment, instanța de recurs consideră greșită concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare de includere a perioadei deținerii de către Lilian Carmanu a funcției de Primar al comunei Mileștii Mici 25 iunie 2015- 30 martie 2018, în calculul obținerii indemnizației unice din contul bugetului raional pentru anul 2019.

Aici este de remarcat că potrivit art. 14 alin. (2) lit. n) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi stabilite la art. 4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local aprobă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local.

Astfel fiind, în corespundere cu art. 26 alin. (3) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, bugetele locale cuprind *bugetele locale de nivelul întâi (bugetele satelor/comunelor, orașelor/municipiilor, cu excepția municipiilor Chișinău și Bălți) și bugetele locale de nivelul al doilea (bugetele raionale, bugetul central al unității teritoriale autonome Găgăuzia, bugetele municipale Bălți și Chișinău)*, care în ansamblu formează bugetul consolidat local.

Din aceste considerente, instanța de recurs atestă că perioada de activitate a lui Lilian Carmanu în funcția de Primar al comunei Mileștii Mici, în cadrul administrației publice locale de nivelul întâi, nu poate duce la achitarea indemnizației unice din contul bugetului raional, atribuit autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, or o astfel de acțiune ar duce pierderi nejustificate din bugetul raional.

Or, în condițiile în care Lilian Carmanu a activat în funcția de Primar al comunei Mileștii Mici un termen de 2 ani, 9 luni și 5 zile, acestei situații sunt aplicabile prevederile art. 25 alin. (1) și (3) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, achitarea indemnizației unice urmând a fi achitată *din contul bugetului local de nivelul întâi*.

Într-o altă conjunctură, instanța de recurs apreciază ca fiind lipsită de suport legal și concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare cu privire la legalitatea deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 în partea includerii lui Anatolie Dimitriu ca beneficiar de indemnizație unică în mărime 6446,40 de lei.

Așadar, este de notat că prin hotărârea din 26 iunie 2015 a Judecătoriei Ialoveni, a fost validat mandatul consilierului ales în Consiliul raional Ialoveni, Anatolie Dimitriu (f. d. 82-85).

Prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 01-01 din 9 iulie 2015 „Cu privire la alegerea președintelui raionului Ialoveni”, Anatolie Dimitriu a fost ales în funcția de președinte al raionului Ialoveni (f. d. 86).

Iar prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale din 4 august 2015 cu privire la atribuirea unor mandate de consilier în Consiliul raional Ialoveni, a fost ridicat, în legătură cu cererea de demisie, mandatul consilierului Anatolie Dimitriu (f. d. 87).

Tot, din materialul probator anexat la dosar, instanța de recurs stabilește că prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 01/12 din 16 februarie 2018 „Cu privire la eliberarea din funcție a domnului Anatolie Dimitriu”, Consiliul raional având în vedere prevederile art. 50 din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28 decembrie 2006, art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la sistemul de salarizare în sectorul bugetar nr. 355 din 23 decembrie 2005, *art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010* a decis:

1) eliberarea de la 1 martie 2018 a lui Anatolie Dimitriu din funcția de președinte al raionului Ialoveni, în baza cererii de demisie;

2) Contabilitatea Aparatului președintelui raionului *va asigura plata unei indemnizații unice egală cu 2 salarii ale funcției*, plata pentru zilele de concediu nefolosite, plata unui ajutor material în mărimea unui salariu mediu lunar, recalculat proporțional perioadei de activitate în funcție în anul 2018 (f. d. 88).

În consecutivitatea celor descrise supra, instanța de recurs conchide neîntemeiată concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că indemnizația unică, egală cu salariu mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent acordată lui Anatolie Dimitriu în temeiul Legii nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, este o indemnizație diferită de indemnizația primită la demisie prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 01/12 din 16 februarie 2018, indemnizația unică egală cu 2 salarii ale funcției.

Or, reieșind din prevederile art. 17 alin. (1) din Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică nr. 199 din 16 iulie 2010, reținute prin decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 01/12 din 16 februarie 2018 „Cu privire la eliberarea din funcție a domnului Anatolie Dimitriu”, la expirarea mandatului, în caz de demisie, revocare sau eliberare din funcție, persoana cu funcție de demnitate publică *beneficiază de o indemnizație unică egală cu 2 salarii de bază*, dacă legea specială ce reglementează activitatea acestei persoane nu prevede un alt quantum al indemnizației.

Pe cale de consecință, este indubitabil că achitarea indemnizației unice lui Anatolie Dimitriu, la demisia din funcția de demnitate publică, *în care a activat cel puțin doi ani*, exclude achitarea repetată a indemnizației unice la expirarea mandatului alesului local de același rang raional, pentru aceeași perioadă, în temeiul Legii nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local.

Sintetizând cele reliefate supra, se impune admiterea cerinței Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 9 și pct. 18 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019, prin care Lilian Carmanu și Anatolie Dimitriu au fost incluși ca beneficiari de indemnizație unică în mărime de 6446,40 de lei, pentru fiecare, fapt ce dovedește netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în această parte.

În altă ordine de idei, se va evidenția că prin hotărârea din 26 iunie 2015 a Judecătoriei Ialoveni, a fost validat mandatul alesului local Sergiu Postica, în Consiliul raional Ialoveni (f. d. 82-85).

Iar ulterior, prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale din 15 august 2017 cu privire la atribuirea unui mandat de consilier în Consiliul raional Ialoveni, în legătură cu cererea de demisie, a fost ridicat mandatul consilierului Sergiu Postică din Consiliul raional Ialoveni (f. d. 89).

Distinct de cele menționate, și reieșind din faptul că Serghei Postica a deținut statutul de ales local de rang raional în Consiliul raional Ialoveni o perioadă de 2 ani, 1 lună și 20 zile, instanța de recurs constată că instanțele de judecată ierarhic inferioare justificat au respins cerința Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 32 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15

din 11 iulie 2019, prin care Sergiu Postica a fost inclus ca beneficiar de indemnizație unică în mărime de 6446,40 de lei.

În aceste circumstanțe, fiind cert că în contextul art. 5 alin. (2), (4), (5) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, mandatul începe efectiv din momentul validării și durează până la data expirării, *ori înainte de aceasta*, dacă intervin anumite condiții legale pentru încetarea mandatului înaintate de termen.

Astfel, includerea în conținutul prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, unui termen de „cel puțin doi ani”, pe când mandatul alesului local este de 4 ani, justifică în principiu și oferă dreptul aleșilor locali care au activat în această funcție cel puțin doi ani, de a beneficia de indemnizație unică, egală cu salariul mediu lunar pe economia națională pentru anul precedent, din contul bugetului unității administrativ-teritoriale, în care a activat.

Pentru motivele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, și anume în partea prin care a fost respinsă cerința Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea pct. 9 și pct. 18 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019, și de a emite în această parte o nouă decizie prin care a admite cerința dată.

În rest, decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, de a menține.

Conform art. 248 alin. (1) lit. b), art. 248 alin. (2) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Se casează parțial decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătorei Hîncești sediul Ialoveni, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a actului administrativ, și anume în partea prin care a fost respinsă cerința Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”, în partea pct. 9 și pct. 18 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019, și se emite în această parte o nouă decizie prin care:

Se admite cerința Oficiului Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului raional Ialoveni cu privire la anularea parțială a deciziei Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019 „Cu privire la acordarea indemnizațiilor unice pentru aleșii raionali”.

Se anulează pct. 9 și pct. 18 din anexa la decizia Consiliului raional Ialoveni nr. 03/15 din 11 iulie 2019, prin care Lilian Carmanu și Anatolie Dimitriu au fost incluși ca beneficiari de indemnizație unică în mărime de 6446,40 de lei, pentru fiecare.

În rest, decizia din 2 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 23 martie 2021 a Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătoria

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan

Nicolae Craiu

Aliona Miron

Ala Cobăneanu